

BULTENO

DE ESPERANTISTA KLUBO ĈE PARKO DE KULTURO KAJ RIPOZO EN BRNO
Šilingrovo nám. 2, ŝtuparo C, 2-a etaĝo.

Aŭgusto 1968

N-ro 3 (82)

=====

La 21.8.1968. - Okazis io konsterna, kruela, absurda, okazis tragedio: Kvin armeoj de la Varsovia Pakto perfide kaj inside invadis en nian sendependan, liberan kaj suverenan ŝtaton. Fremdaj armeoj senkaŭze pafis kontraŭ senarmaj homoj kaj infanoj, vandale estis detruataj valoraĵoj. Kontraŭleĝe estis internigitaj Dubček, Černík, Smrkovský k.a. Trafis nin tagoj plenaj de profunda indigno, tristo kaj doloro. La agreso, kiun plej decide kondamnas la tuta mondo, estas ago kontraŭ la homaj rajtoj, kontraŭ fundamentaj principoj de internacia juro, kontraŭ la Ĉarto de Organizaĵo de Unuiĝantaj Nacioj. Ĉio-ĉi okazis nur tial, ĉar la agresantoj timas nian demokratian, humanisman kaj socialisman programon, kiun nacioj ĝoje komencis realigadi ekde nunjara januaro. Kiam la situacio daŭre akriĝis kaj estis atingeblaj neniaj prudentaj rezultoj ĉe reprezentantoj de Sovet-Unio en Prago decidiĝis prezidento Ludvík Svoboda flugi al Moskvo. Tie li per sia heroa ago kaj traktado malhelpis la plej fatalan tragedion kaj post pluraj tagoj de angora atendado li revenis vivanta kaj sana kun liberaj k-doĵ Dubček, Černík kaj Smrkovský. Kun la komunikajo entrudita al ni kaj parafita sub nenormalaj cirkonstancoj niaj nacioj ne konsentas. Ni volas vivi en libera ŝtato, realigadi justecon, humanismon, demokration, socialismon. Ni scias, ke ĉiam validos: La vero venkas. Sed ankaŭ ni scias, ke ĝi ne venkos per si mem, oni devas ion fari. Ni plu persistos, restos fidelaj kaj sekvos la komencitan vojon. En la tregediaj momentoj ambaŭ niaj nacioj unuiĝis kiel neniam en historio, konservis mirindan prudenton kaj disciplinon. Firme kaj fidele ni staras ĉe nia prezidento Ludvík Svoboda kaj nia leĝa registaro. Por ŝtatoj partoprenantaj la agreson signifas la okupacio absolutan perdon de prestiĝo en la tuta mondo, moralan izolitecon. Eterne ili portos sian honton kaj perdon de honoro. Ĉiam dankeme ni rememoras laborantojn en disaŭdigo, televido kaj ĵurnalistojn, kiuj malgraŭ ĉiaj malhelpoj kaj danĝeroj seninterrompe kaj vere, tage kaj nokte, informis nin pri la situacio, fortigadis nin en rezisto kontraŭ ĉeesto de fremdaj armeoj sur teritorio de Ĉeĥoslovakio kaj sekve estis konservita ordo. Ni amas nian respublikon, ni faros el ĝi idealan ŝtaton.

Z brněnského klubu esperantistů. K jednání v Čierné n. T. zaslal náš klub předsednictvu ÚV KSČ v čele se s. Dubčekem prohlášení důvěry a víry, že uhájí demokracii a humanismus, svobodu a nezávislost naší republiky. Dne 22.8., v osudných dnech nepřátelské intervence, poslal prohlášení Čs. Rozhlasu, ve kterém vyjádřil věrný postoj k zákonité čs. vládě v čele s presidentem L. Svobodou a s. Dubčekem, Černíkem, Smrkovským. Císařem a Krieglem, protestoval proti nezákonnému aktu obsazení naší republiky a žádal okamžitý odchod cizích vojsk. Téhož dne se obrátil na Světový esperantský svaz s výzvou, aby před celým světem co nejrozhodněji protestoval proti násilnému, nezákonnému a bezpříkladnému okupování svobodné Československé republiky, proti pokošení svobodmilovného a mírumilovného národa, a požadoval okamžitý odchod všech cizích vojsk. - Na fond republiky bylo poukázáno Kčs 200,-. - Klub předplácí a dává k dispozici svým členům 20 časopisů, z toho 18 v esperantu a to ve více výtiscích. Také obstarává novinky z beletrie a vědecké literatury. Knižovna klubu čítá přes 700 svazků. - Klub získal 40 plakátů na světový esperantský sjezd v Madridu a zařídil jejich vylepení ve městě. Plakáty vzbudily krásným vzhledem všeobecnou pozornost. - Park kultury a oddechu v Brně a Obvodní kulturní a vzdělávací středisko Brno IV zařadily vyučování esperantu do svých programů na rok 1968/69. - Do konce června t.r. poukázalo svůj příspěvek 221 členů, nezaplátilo dosud 98 členů. Žádáme zdvořile všechny, kteří dosud tak neučinili, aby neodkládali splnit svou členskou povinnost.

Esperanto ve službách veletrhů. 10. mezinárodní veletrh v Brně, který se bude konat ve dnech 15.9. - 25.9., vydal ilustrovaný prospekt v esperantu. Podobně i veletrh v Padově a Budapešti. Mezinárodní vzorkový veletrh v Barceloně vydává již po řadu let plakáty v mezinárodním jazyce.

Manon Lescaut v esperantu. Divadelní soubor opavského divadla předvedl Nezvalovu Manon Lescaut v několika městech Jugoslávie v rámci divadelního festivalu. Také byla hrána na mezinárodním setkání esperantistů v Jablonci n.N. V srpnu t.r. Znamení překlad pořídil J. Kořínek.

Z p r á v y, časopis Čs. esperantistů. Všem dosavadním předplatitelům posíláme první číslo nového ročníku. Žádáme vás zdvořile, obnovte předplatné na rok 1968/1969. Při vydávání tohoto časopisu setkává se redaktor Dr. L. Izák s nepředstavitelnými obtížemi, které zvládá jen s nejkrajnějším vypětím a obětavostí. Prosíme, buďte hodní této oběti. Víme, že jste jí schopni. Předplatné Kčs 16,-. Čs. esperantské hnutí nemůže být bez vlastního časopisu, je nutno, aby jej odebíral co největší počet esperantistů a jeho přátel. Děkujeme Vám za porozumění i pomoc našemu esperantskému hnutí.

Slovenské divadelní zastupitelství vydalo v esperantském překladu prof. Tvarožka divadelní hru J. Kokošky Mohérový pléd. Před tím vyšla u téhož zastupitelství, rovněž v esperantském překladu, divadelní hra Karvaše Meteor.

Esperanto v rozhlase. V roce 1967 bylo 2014 přednášek a pořadů v esperantu ze 20 stanic 13 zemí.

Jubileum UEA. Před 60 roky byl založen z iniciativy H.Hodlera, syna slavného švýcarského malíře Ferdinanda Hodlera, světový esperantský svaz (Universala Esperanto-Asocio), pro bezprostřední a praktické služby všem členům této organizace. Nemíníme zde podat ani přehled o činnosti ani historii tohoto svazu. Konstatujeme, že Světový esperantský svaz stále sílí počtem přihlašujících se organizací i jednotlivých členů a dosáhl pozoruhodných výsledků. Podnítil velkou podpisovou kampaň u OSN pro zavedení esperanta do škol. Výsledkem bylo, že Unesco v r.1954 na svém valném zasedání v Montevideu přijalo rezoluci ve prospěch esperanta a přijalo UEA mezi své poradní organizace. V roce 1966 se Světový esperantský svaz připojil k Roku mezinárodní spolupráce a Organizací spojených národů předložil petici pro zavedení esperanta do škol, obchodu a turistiky s 80 miliony podpisů. Letos se účastní z podnětu Uneska oslav 20. výročí Deklarace lidských práv. Světový esperantský svaz organizuje každoročně světové sjezdy esperantistů, konference a jiná setkání, která manifestují praktickou a kulturní cenu mezinárodního jazyka. Pořádáním mezinárodní letní university urychluje užívání esperanta ve vědě. Vydává revui Esperanto, která Svou vysokou úroveň článků a aktuálních zpráv je jedním z nejpřednějších časopisů. Dále vydává časopis La Praktiko. UEA dosud vydalo 14 technických slovníků, vydává Ročenku ve dvou dílech o více než 600 stranách s adresami delegátů (letos 3600 ve 3000 místech) a informacemi o hnutí, zemských svazech, časopisech, knihách atd. Pod vedením nynějšího předsedy prof. I. Lapenny, jednatele J. Beckera a ředitele Dr.V.Sadlera plní UEA ve svém rotterdamském sídle obrovský pracovní program.

UEA vydalo obligace. Aby Světový esperantský svaz upevnil svůj hospodářský základ a rozšířil svou činnost, vydal 500 obligací po 1000 hol. zlatých. Obligace budou úročeny 2 % a splaceny do 10 roků.

A další jubileum. Předseda Světového esperantského svazu Ivo Lapenna, doktor mezinárodního práva a profesor dějin diplomacie na londýnské universitě, oslavil letos 30 roků členství v předsednictvu tohoto svazu. Jeho vědecký význam a kvality, jeho osobnost, bezmezná pracovitost a skvělé řečnické schopnosti přispěly nemalou měrou k prestýžii UEA a celého esperantského hnutí. Esperantisté celého světa gratulují k tomuto významnému jubileu a jsou šťastni, že tak velký člověk je ve vedení UEA.

Vícejazyčná revue La Monda Lingvo-problemo začne vycházet ještě letos u světového nakladatelství vědeckých děl Mouton & Cie v Haagu.

Připravuje se vydání úplného ilustrovaného esperantského slovníku, který bude mít téměř 1700 stran. Redakcí je pověřen nejpřednější lexikograf prof. G. Waringhien. Vývoj jazyka a rostoucí slovní zásoba nutně vyžadují dle možnosti úplný slovník.

K U R S Y. Park kultury a oddechu v Brně pořádá celoroční kursy esperanta pro ty, kteří nnechtějí mít turistiku redukovánú na pouhou jízdu bez skutečného styku s lidem navštívené země. Zápis denně na Staré radnici, II. poschodí, dveře 5. Zahájení kursu dne 17.9. v klubovně PKO, Šilingrovo náměstí 2, schody C, II. poschodí, dveře č. 2. Obvodní kulturní a vzdělávací středisko Brno IV, Krokova 2, připravuje rovněž kurs esperanta. Zápis denně. Zahájení kolem 20. t.m. Upozorněte své známé, informujte je a získávejte každý aspoň jednoho zájemce pro kurs.

Pod záštitou geologické sekce Mezinárodního vědeckého esperantského svazu vyšlo dílo Geologio Internacia, obsahující původní práce mnoha odborníků z řady států. Redigoval Dr.J.Kavka. Stran 196, cena Kčs 16,-. K dostání je také revue Kemio Internacia. Zájemcům obstará Klub esperantistů PKO v Brně.

Poprvé vyšla mapa světa v esperantu. Vypracovala ji mezinárodní komise pro normalizaci zeměpisných názvů. Vyšla v Bělehradě. Cena Kčs 25,-.

53. světový esperantský sjezd se konal letos v Madridě ve dnech 3. - 10. srpna pod záštitou generalisima F.Franca. V čestném výboru byl ministr pro zahraničí, ministr pro výchovu a osvětu, ministr pro informace a turistiku, zvláštní delegát ministerstva pro zahraniční záležitosti, arcibiskup madridský, starosta města Madridu, rektor university a j. Sjezdu se zúčastnilo 1700 lidí ze 40 států. Rok 1968 je Rokem lidských práv a madridský sjezd byl z velké části věnován tomuto tématu. Některé státy byly zastoupeny svými velvyslanci. Slavnostní projev měl dr. Ivo Lapenna. V hlavních zasedáních se diskutovalo a pravech kultury a jazykové diskriminaci podle světové deklarace o lidských právech. Na mezinárodní letní universitě přednášeli vynikající vědci z Austrálie, Anglie, Francie, Španělska, Jugoslávie, Itálie a USA. V rámci sjezdu byly uspořádány schůze redaktorů, mládeže, právníků, železničářů, lékařů, skautů, zeměpisců, učitelů, filatelistů, těsnopisců, automobilistů, Akademie Esperanta a j. Sjezd nesestával jen z pracovních schůzí a přednášek. Byl uspořádán mezinárodní umělecký festival, několik divadelních představení autorů (Cocteau, Krleža, Pirandello), koncerty vokální i instrumentální, výstavy, řečnická soutěž, seznamovací večer, ples, banket a zájezdy. Protože nemáme dosud podrobných zpráv ze sjezdu, doplníme je v příštím čísle našeho Bultena.

Příští světový esperantský sjezd bude ve Finsku. Záštitu nad tímto již 54. světovým sjezdem přijal prezident Finské republiky Urho Kekonen. Pro rok 1969 byly vybrány Helsinky. Ministerstvo zahraničí vydalo jako první k této příležitosti skvělou brožuru.

Prof. Rudolf Horský z Prahy podnikl přednáškové turné po Švédsku, které se setkal s velkým ohlasem. Přednášel esperantsky o Československu.

Italský spisovatel a novinář dr Gerami věnoval esperantu řadu stránek ve své nejnovější knize Deník záchrany.

Britského sjezdu esperantistů v Manchesteru se zúčastnilo 460 lidí a hosté z Francie, Německa a Holandska. V rámci sjezdu se konal literární večer, koncert, debatní večer a j. Večer písní a divadelní večer předvedly děti z proslulé školy v Dentonu, kde se již více než 20 roků povinně vyučuje esperantu. Sjezd byl velmi úspěšný, zúčastnil se ho také starosta Manchesteru a rektor university.

80. jubilejní sjezd belgických esperantistů v červnu t.r. měl bohatý pořad. Na slavnostním zahájení promluvil australský velvyslanec pan Ralph Harry na téma: Esperanto - jazyk diplomatů. Dále se projednával návrh zákona o vyučování esperantu na belgických školách. Účastníci byli přijati na radnici, zúčastnili se banketu a plesu. Na uměleckém večeru, kromě divadelních představení, účinkovala proslulá zpěvačka belgického rozhlasu Alice van Walerghen v esperantských písních a áriích.

Otiskujeme z Junáka č. 3. květen 1968. S esperantem na světové Jamborée 1969. Od skautské esperantské ligy máme zprávu, že na mezinárodním skautském jamborée 1969, které se bude konat v Anglii, bude druhým oficiálním jazykem esperanto. Věříme, že do té doby budou vyřízeny všechny zákonné potřebné formality umožňující čs. junákům účast na této světové slavnosti. Esperanto jim umožní snadné dorozumění s příslušníky všech národů. (Očekává se účast 2000 skautů, komisař Jamborée se také učí esperantu a již dvakrát vyzval účastníky, aby se naučili esperantu). Že ho ještě neumíme? Během jediného roku je možno zvládnout tento jazyk.

Revue The Saturday Review, vydávaná nákladem 500.000 výtisků, otisklo pojednání známého filologa prof. Dra M. Peie pod názvem Vzpouora proti angličtině. Autor v něm rozebírá příznaky odporu proti nadvládě angličtiny a nadvládě velkých zemí, jmenovitě v Organizaci spojených národů.

Ve významném jugoslávském kulturním časopise Encyklopedia Moderna uveřejnil prof. inž. Pancer článek pod názvem Mezinárodní jazyk a pokrok vědy. Článek profesora Pancera pojednává o užití esperanta ve vědeckých pracích na základě dokumentačních zpráv. Objektivně také hodnotí činnost Mezinárodní letní university. Zpráva bude mít jistě silný kladný ohlas v intelektuálních vrstvách Jugoslávie.

Cenu míru obdržel švédský senátor a člen předsednictva UEA Einar Dahl ze Stockholmu. Tato cena se uděluje každý třetí rok osobě, která se nejvíce zasloužila o pokrok mezinárodního jazyka.

Kun profunda aflikto anoncas, ke mortis s-ano Josef Štefan, kara al ni pro sia ekstrema boneco, afableco kaj oforemo. Li restos daŭre en nia memoro. Al la estimata familio ni esprimas nian plej profundan kondolencon.

Přikládáme nový pořad přednášek na měsíce září až prosinec 1968. Věnujte mu, prosíme, pozornost a dle možnosti navštěvujte naše schůze a podniky. Práce pro mezinárodní jazyk je jedna z cest k prohloubení výchovy a vzdělání a pro národní sebevědomí.

Všem, kteří poukázali svůj příspěvek na rok 1968, děkujeme. Těm, kterým dosud nebyla možno poukázat příspěvek, přikládáme platenky se zdvořilou žádostí o včasné zaplacení. Roční příspěvek Kčs 14,-, rodinní příslušníci Kčs 6,-.